

"Інженери Порозуміння" Карл Плеснер та Олена Ганцяк: "Примирення – це не відмова від правосуддя"

Мар'яна П'єцух

 Поширити 367

 2416

 0

21 грудня 2017

"Мир неможливо утримати силою. Його можна досягнути лише порозумінням".

Стенд з цією цитатою лауреата Нобелівської премії фізика **Альберта Ейнштейна** – це перше, що впадає у вічі, коли потрапляєш на заняття у "[Школу інженерів порозуміння](#)".

У затишній кімнаті з домашнім інтер'єром в приватному будинку під Києвом з травня 2017-го року навчаються майбутні фахівці з побудови миру та залагодженням конфліктів у громадах.

Цитата лауреата Нобелівської премії фізика Альберта Ейнштейна – це перше, що впадає у вічі, коли потрапляєш на заняття

Шістдесят днів тренінгів, 8 місяців практики у громадах і два іспити – так виглядає навчальний рік майбутніх "Інженерів Порозуміння".

"Під словосполученням "Інженерія Порозуміння" ми розуміємо широкий набір методологій, які націлені на одне: відновлення, розбудову і збереження миру в громаді, що, зрештою, призводить до миру в країні", – так описують мету створення "Школи" її

засновники.

Це Український центр Ненасильницького спілкування і примирення "Простір Гідності" та Миротворча організація РАХ (Нідерланди).

На початку грудня тут уже набрали третю групу учнів. Пріоритет віддають представникам східних регіонів України, Одеської та Київської областей.

"У нас в регіоні настільки висока напруга, агресія один до одного, влади до людей, людей до влади, це така вибухонебезпечна суміш, що з тим треба щось робити", – пояснює мотивацію вчитися колишня мешканка нині окупованої Горлівки **Марина**, яка зараз мешкає в Слов'янську.

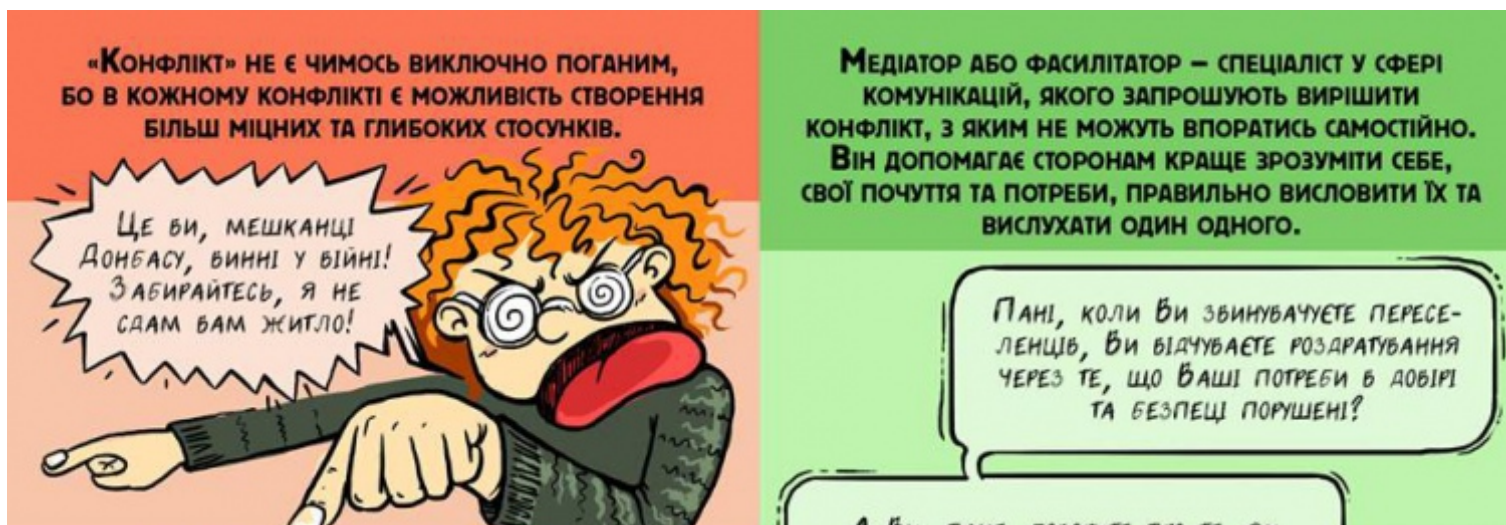
Вона певна, що всіх цих подій на Донбасі могло і не бути, якщо б "людей навчили розмовляти один з одним".

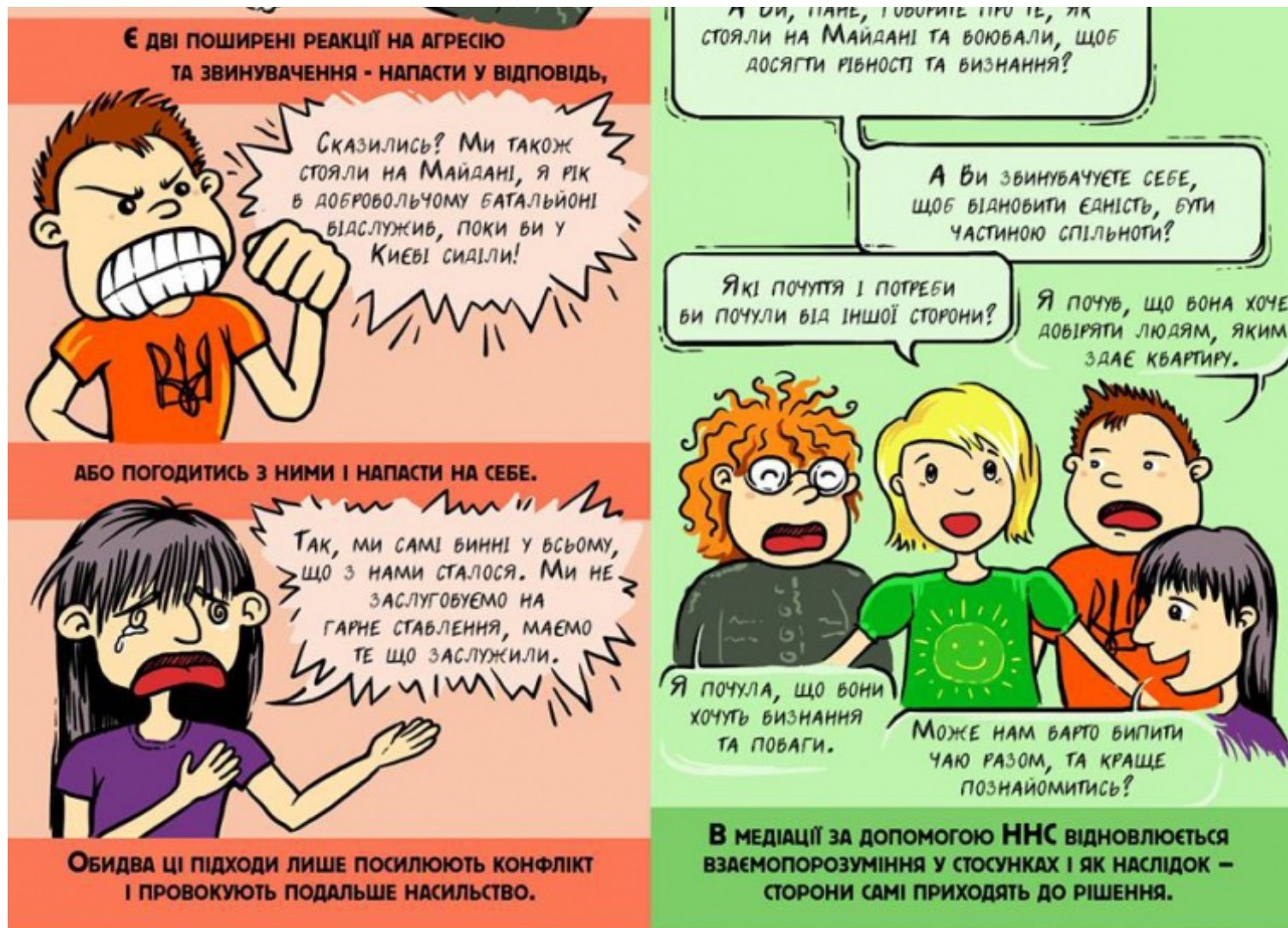
Іншого виходу, ніж шукати порозуміння і домовлятися, Марина не бачить.

"З одного боку, я хочу, щоб українська армія звільнила Горлівку. Я навіть готова втратити все своє майно внаслідок бойових дій. Але я не готова до того, що під час наступу можуть загинути близькі мені люди, які там залишились", – пояснює вона.

"Найважливішою ознакою "інженера порозуміння" має бути людяність та вміння слухати", – описує засвоєне з тренінгів **Ольга Новик**, яка прийшла за новими знаннями вже з власним досвідом тренера з конфліктології.

Ольга, яка теж мешкає на Донбасі, проводить тренінги для підлітків. Надалі хоче практикувати "Інженерію порозуміння" у школах Донбасу. Каже, що там часто виникають суперечки між місцевими та дітьми-переселенцями.

Роль медіатора в конфлікті за участі внутрішньо переміщених осіб.

Малюнок учасниці Школи ІП Анастасії Рожкової

Наскільки створення "Школи Інженерів Порозуміння" є вчасним, чи готове українське суспільство до процесу примирення і чи може в умовах активних бойових дій бути ефективною робота медіатора "Українська правда. Життя" розпитала у

співорганізатора "Школи" **Олени Ганцяк** та міжнародного сертифікованого тренера з ненасильницького спілкування датчанина **Карла Плеснера**.

– Одне з гасел вашої "Школи" – мир досягається через порозуміння між людьми. Але чи бачите ви запит в українському суспільстві на це порозуміння? Адже багато людей сприймає тему порозуміння як заклик до прощення та навіть як прояв зради.

Карл Плеснер: Нам треба абсолютно чітко зрозуміти, що примирення – це не є прощення злочинів проти людяності та не є відмовою від правосуддя. Примирення і правосуддя – це два різні процеси, що не обов'язково пов'язані між собою.

У той же час, в будь-якому суспільстві завжди будуть люди готові до примирення і ті, які неготові до нього. Але чи люди, які не готові, мають право відмовляти тим, хто хоче примирення?

Олена Ганцяк: Подорожуючи всією країною, я відчуваю, як суспільство, люди на різних рівнях і різними голосами воляють про допомогу в порозумінні. При цьому, прагнучи бути почутими.

Це волення я бачу у кожній суперечці про "свою правду", у ворожнечі та у прагненні помсти.

Це все для мене є ніщо інше як запит на діалог, який проявляється у різних стадіях болю, з різним градусом розчарування та розпачу. Цей запит з'являється від того, що тебе не чують і не розуміють.

Через різні історичні події в Україні колективний біль накопичується протягом місяців, років і навіть сторіч. Та з нашого досвіду роботи у різних регіонах країни, ми бачимо, що накопичений історичний біль суспільства може зціплюватися і трансформуватися через конкретну людину в теперішньому часі задля майбутнього.

Тобто ми не зможемо рухатися далі, не залікувавши ран минулого.

Карл Плеснер та Олена Ганцяк

- Чи не зарано говорити про "лікування ран", тобто шукати шляхи порозуміння, поки ці рани надто свіжі? Чи на часі тема порозуміння, коли військовий конфлікт на Донбасі досі в активній фазі?

Карл Плеснер: Так, конфлікт у Донбасі триває, і люди щоденно гинуть. В той же час є люди, які вже завершили свою активну участь у конфлікті, але вони продовжують жити з тим болем, і страждають від свого досвіду.

І декому з таких людей потрібне зцілення та свого роду примирення. Зокрема, як показує мій досвід роботи в інших країнах, подолати пост-травматичний синдром, зцілитися та відновитися допомагає зустріч з колишнім ворогом. І в цьому процесі людям потрібна професійна підтримка.

Крім того, часто психологічно травмовані війною люди почувають себе самотніми у своїх стражданнях і навіть ізольованими у своїх спільнотах. Через те, що не завжди можуть поділитися з кимось цим болем. Адже більшості важко слухати про страждання інших із співпереживанням через свідомий чи підсвідомий страх, що вони самі переповняться болем.

У таких ситуаціях професійний фасилітатор чи медіатор має дуже важливу роль бо може вислухати людину з емпатією, без будь-яких оцінювальних суджень, вслухаючись в її розповідь із співпереживанням, ніби з'єднується з цим болем.

Пройшовши такий процес зболена людина починає виходити з ізоляції та стану самотності з відновленою надією на повернення у мирне життя.

Тому наш досвід показує, що загоювати рани задля примирення ніколи не зарано.

Малюнок учасниці Школи ІП Анастасії Рожкової

– У вашій школі навчається багато вихідців з Донбасу. Водночас, чи можуть вони бути професійними медіаторами, тобто займати нейтральну позицію, коли чи не кожен тамтешній мешканець є травмований війною і часто має свою власну позицію щодо військового конфлікту?

Олена Ганцяк: "Інженер порозуміння" не обов'язково повинен мати нейтральну позицію, бо він чи вона також людина з серцем, почуттєвою сферою, з власною ідентичністю.

Та це той професіонал, який озброєний своєю людяністю, не відмовляючись від своєї особистої позиції, вміє ніби поставити її збоку на час роботи у конфлікті, щоби могли бачити ситуацію очима сторін та допомогти їм знайти спільну мову.

Для підконтрольної Україні частини Донбасу є велика потреба в таких фахівцях, у медіаторах і фасилітаторах. Адже там є проблеми на тлі великої кількості внутрішніх переселенців.

Наприклад, місцеві переймаються за свої робочі місця, чи не займуть їх переселенці з інших частин Донецької та Луганської областей. Людей варто єднати на ґрунті спільних цінностей, і тут дуже допоможе фахівець.

Малюнок peaceengineers.com

– Якщо брати світову практику і досвід інших країн, де були військові конфлікти, скільки має минути часу для повного порозуміння всередині суспільства?

Карл Плеснер: Тут багато залежить від суспільства в цілому. Чи переважає в ньому думка, що інша сторона конфлікту – це "нелюди", вороги, які заслуговують лише на ненависть та помсту. Тоді, очевидно, для примирення знадобиться більше часу.

Та якщо вдасться допустити думку, що інша сторона протистояння – це схожі на нас люди, котрі також пережили свої страждання, то шлях до примирення буде набагато коротший.

Для багатьох це звучить дуже суперечливо, тому що ми звикли не бачити у ворогові людину. Процес трансформації образу ворога передбачає побачити у його особі людяність, яку ми бачимо у собі.

Коли повертаємо ворогу риси людини, бажання агресії та насильства замінюється бажанням примирення, бо це є природне прагнення усіх людей.

Олена Ганцяк: Мені подобається слова капелана **Івана Гуні** про те, що перед тим, як йти на війну, в будь-кому її розумінні, потрібно, в першу чергу, побороти ворога в собі.

Якщо ми розуміємо себе, тоді нам легше уміти розуміти і приймати іншого.

ЧИТАЙ ТАКОЖ:

Что можно сделать с
конфликтогенностью истории

Як обрати медіатора для вирішення
свого конфлікту

4 способи залагодити конфлікт з
дитиною. Радить психолог

Для початку треба мати зв'язок з собою, і розуміти себе мовою цінностей та потреб. В тому числі, які потреби стоять за нашою агресією.

Уміти визначати свої почуття, стани тіла, що завжди допомагають нам знати наші задоволені чи не задоволені потреби, а також бути відкритими до того, щоби розуміти почуття і потреби за діями інших.

"Інженер порозуміння" має таку професійну місію – допомагати людям відкриватися один одному, розуміти одні одних, налагодивши, в першу чергу, зв'язок з собою.

Мар'яна П'єцух, УП

Титульна світлина [mario_brioschi/Depositphotos](#)

Публікація підготовлена в рамках проекту "Комплексна інформаційна кампанія, спрямована на руйнування негативних стереотипів щодо внутрішньо-переміщених осіб та залучення молоді різних регіонів України до діалогу і пошуку шляхів порозуміння через популяризацію культури діалогу та ненасильницької комунікації", який реалізується ГО "Західноукраїнський медіа-центр "Нова журналістика" в рамках програми "Медіація як рушійна сила до порозуміння в українському суспільстві та поза його межами", що виконується Фондом Східна Європа у партнерстві з німецькою Громадською організацією ChildFund Deutschland e.V. та за підтримки Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина.

ЄЛИЗАВЕТА КУЗЬМЕНКО

Відкат назад в сфері прав людини? Що коїться в офісі й під офісом Омбудсмана

правозахисниця

ВІКТОРІЯ ГУМЕНЮК

Чи є дитина центром Нової української школи?

соціологиня, аспірантка Докторської школи
НаУКМА

ОКСАНА ВЕЛИЧКО

Як припинити бізнес з продажу довідок в інтернеті

координатор урядово-громадської ініціативи
"Разом проти корупції"

КУЛЬТУРА

СУСПІЛЬСТВО

СУСПІЛЬСТВО
Перцевий газ і підозра

“Ілюзія знання. Чому ми
ніколи не думаємо на
самоті”: уривок із книжки

Видавництво Yakaboo Publishing

Чому в сім'ї виникають
кризи і що з цим робити.
Пояснює психолог

Марта Приріз

учнів: як розслідують
масові отруєння в
українських школах

Яна Диравська

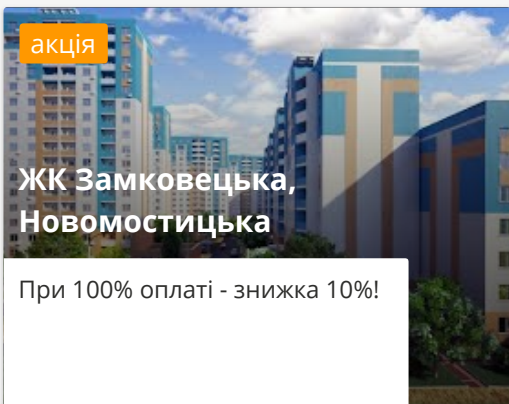

Поширити 367

Tweet

Акції новобудов на лун

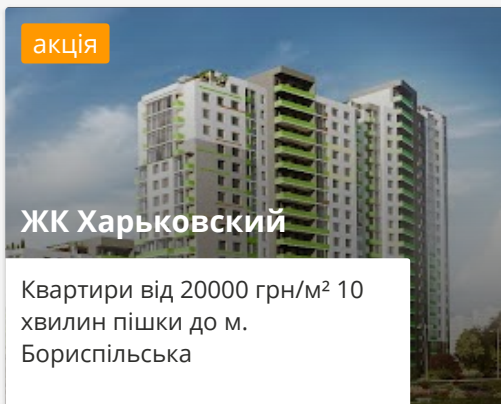
акція

**ЖК Замковецька,
Новомостицька**

При 100% оплаті - знижка 10%!

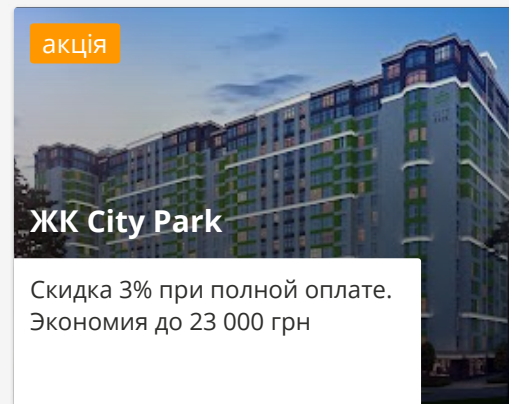
акція

ЖК Харьковський

Квартири від 20000 грн/м² 10 хвилин пішки до м. Бориспільська

акція

ЖК City Park

Скидка 3% при полной оплате. Економія до 23 000 грн

powered by lun.ua

0 коментарів

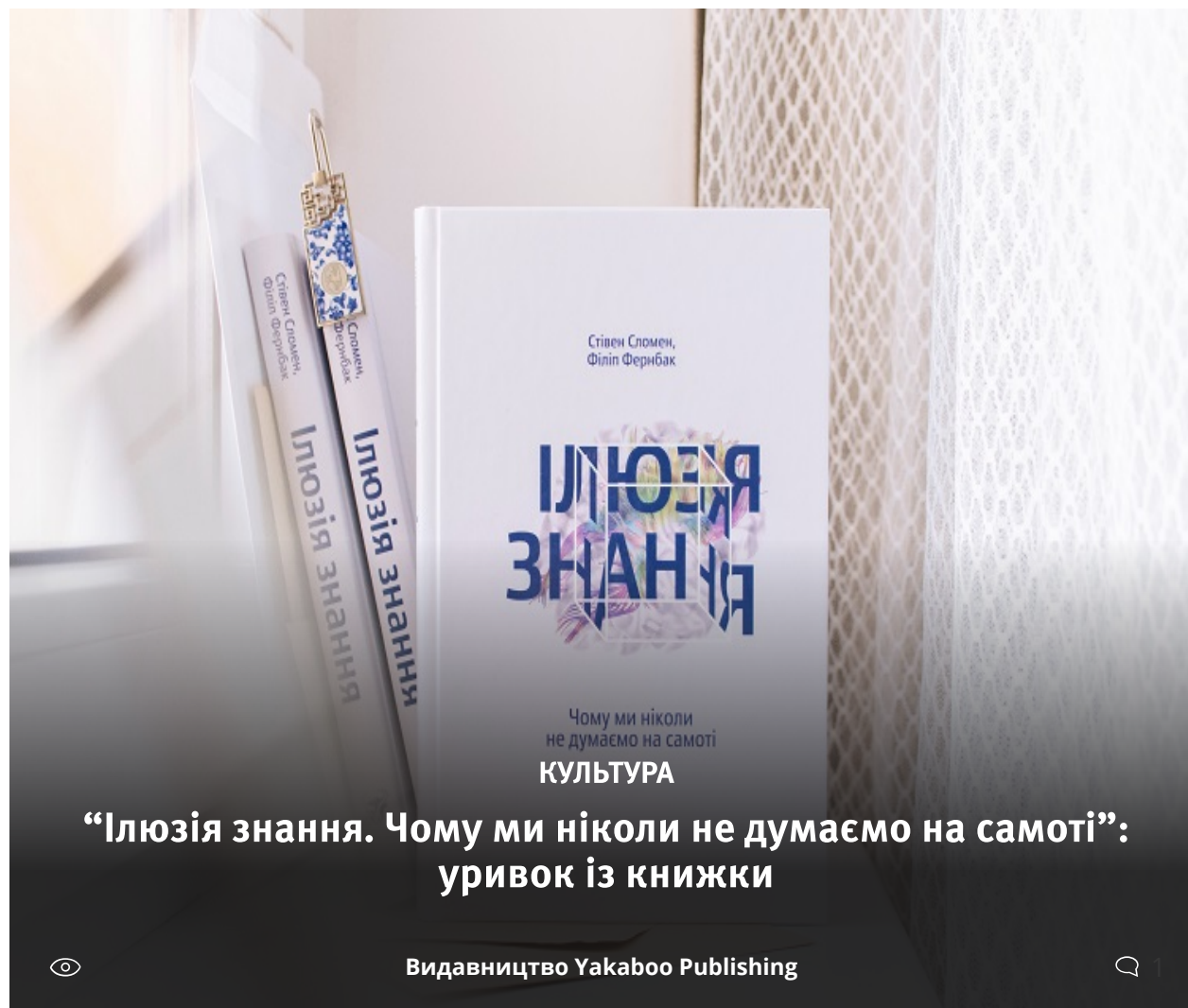
Впорядкувати за **Найновіші** ⚙

Додати коментар...

 Facebook Comments Plugin

ГОЛОВНЕ НА САЙТІ

**“Ілюзія знання. Чому ми ніколи не думаємо на самоті”:
уривок із книжки**

Видавництво Yakaboo Publishing

Чи варто ризикувати заради засмаги: 8

фактів про солярій

10 дивних фактів про оргазм, які ви не знали. Виступ TED

16 коміксів, які поєднують чорний гумор і поп-культуру

Instagram дня: як мама трьох "одягає" родину в їжу

Як гучність музики у закладах впливає на те, що ми замовляємо – вчені

© 2007-2017, Українська правда.

[Реклама](#), [Правила републікації](#)

Використання матеріалів сайту
дозволено лише з посиланням (для
інтернет-видань - гіперпосиланням) на
"Українську правду. Життя"

Матеріали з позначкою PROMOTED,
СПЕЦПРОЕКТ, ЗА ПІДТРИМКИ
публікуються на правах реклами.